

Tallinna Südalinna Kooli ÕPPEKAVA

1. Üldsätted

- (1) Tallinna Südalinna Kooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud põhikooli riikliku õppekava alusel.
- (2) Tallinna Südalinna Kooli õppekava terviktekst on kättesaadav veebilehel ja kooli raamatukogus.
- (3) Tallinna Südalinna Kooli õppekavas on üldosa ja ainekavad.
- (4) Tallinna Südalinna Kooli õppekava üldosas esitatakse:
 - 1) kooli väärtused ja eripära, õppe- ja kasvatus eesmärgid ning -põhimõtted ;
 - 2) õppekorraldus- tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, sealhulgas läbivate teemade ja lõimingu rakendamine, valikainete ja võõrkeelte valik;
 - 3) õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline;
 - 4) III kooliastme loovtöö teemavaliku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord;
 - 5) Õpilase arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus;
 - 6) hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord;
 - 7) karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine;
 - 8) õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
 - 9) õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
 - 10) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.
- (5) Ainevaldkonniti koondatud õppeainete ainekavades esitatakse õppeainete õpitulemuste ja õppesisu klassiti järgmiselt:
 - 1) eesti keel ja kirjandus;
 - 2) võõrkeeled;
 - 3) matemaatika;
 - 4) loodusained;
 - 5) sotsiaalsained;
 - 6) kunstiained;
 - 7) tehnoloogia (põhikoolis);
 - 8) kehaline kasvatus;
 - 9) valikkursused.
- (6) Põhihariduse alusväärtused
 - 1) Põhihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Põhikool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.
 - 2) Põhikool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on õnneliku isikliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.
 - 3) Uue põlvkonna sotsialiseerimine toetub eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühisväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.

(7) Tallinna Südalinna Kooli õppekavas oluliseks peetud väärtuste alusdokumendid Kooli õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad „Eesti Vabariigi põhiseaduses”, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste suhtes) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

2. Kooli väärtused ja eripära.

Tallinna Südalinna Kool on turvaline ja kodune kool kesklinna südames. Meie missiooniks on õppimist toetavas keskkonnas tagada igale lapsele võimetekohane areng ja haridus.

Meie kooli põhiväärtused on:

- aktiivne ja terve eluhoiak;
- õpihuvi, vaimsus ja loovus;
- positiivne ja turvaline mikrokliima;
- oma kooli tunne;
- vastutus- ja kohusetunne;
- viisakus ja väärikus;
- kodu ja kooli koostöö.

Koolil on väljakujunenud traditsioonid.

Kõik kooli töötajad lähtuvad oma tegevuses oma kooli kodukorrast ja põhikooli riikliku õppekava §2 lõikes 3 sätestatud üldinimlikest ja ühiskondlikest alusväärtustest, milleks on ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu, vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus.

Kooli eripära väljendub avatud õpikeskkonnaga kooliks olemisest, kus edendatakse innovatsiooni ja innovaatilisi õppemeetodeid, mis on suunatud õpilaste motivatsiooni ja tulemuslikkuse suurendamisele. Õppe kavandamisel ja korraldamisel keskendutakse eelkõige õpilaste praktilise intelligentsuse kujunemise toetamisele kõikides üldpädevustes.

3. Õppe- ja kasvatusesmärgid ning –põhimõtted

Lõpetades põhikooli on õpilane omandanud üld-, kooliastme- ja ainevaldkonnapädevused.

- 1) Põhikooli lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on kooskõla kvalifikatsiooniraamistiku 2. tasemel kirjeldatud üldnõuetega: õpilasel, kes lõpetab põhikooli, on teadmised ainevaldkonnaalaste faktide kohta, põhilised kognitiivsed ja praktilised oskused vastava teabe kasutamiseks, et täita ülesandeid ja lahendada tavalisi probleeme, kasutades lihtsaid reegleid ja töövahendeid ning suutlikkus töötada ja õppida juhendamisel, kuid mõningase iseseisvusega.
- 2) Põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgeteks isiksusteks, kes suudavad ennast

täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

- 3) Põhikoolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.
- 4) Põhikooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.
- 5) Põhikool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Põhikoolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.
- 6) Põhikool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

- 7) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

(4) Pädevused

- 1) Pädevus on asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks.
- 2) Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.
- 3) Üldpädevused on:
 - 1) väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt;
 - 2) sotsiaalne pädevus – suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;
 - 3) enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; järgida terveid eluviise; lahendada iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhetes tekkivaid probleeme;

4) õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid, erinevates kontekstides ning probleeme lahendades; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust;

5) suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt;

6) matemaatikapädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades;

7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; seada eesmärged ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske.

- 4) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.
- 5) Ainekavades esitatakse nii kooliastmete õpitulemused kui ka õpitulemused õppeteemade läbimisel või osaoskuseti. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele sõnalist tagasisidet.

(5) Õppimise käsitlus ja õppekeskkond

- 1) Kooli õppekavas käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. Konkreetsemalt tähendab see selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikusel toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks. Koolis kindlustatakse õppekeskkond õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega, millega liituvad kodu ja laiema elukeskkonna poolsed mõjutused. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslasi ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.
- 2) Kooli õppekavas mõistetakse õpetamist kui õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule

vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.

- 3) Kooli õppekavas mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.
- 4) Õpet kavandades ja ellu viies:
 - 1) arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, tervises seisundit, huvi ja kogemusi;
 - 2) arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
 - 3) võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
 - 4) kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
 - 5) luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
 - 6) kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
 - 7) kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
 - 8) kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igaühe individuaalsust.
- 5) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõimingu toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.
- 6) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.
- 7) Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimset ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.
- 8) Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.
- 9) Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:
 - 1) osaleb kogu koolipere;

- 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusesega seotud osaliste vahel;
 - 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
 - 4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
 - 5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
 - 6) välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
 - 7) ollakse avatud vabale aramusvahetusele, sealhulgas kriitikale;
 - 8) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
 - 9) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
 - 10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
 - 11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
 - 12) korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.
- 10) Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:
- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
 - 2) õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
 - 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
 - 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
 - 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
 - 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.
- 11) Õpet korraldatakse ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õpikeskkonnas.
- (6) I kooliastmes taotletavad pädevused ning õppe ja kasvatuses rõhuasetused
- Esimese kooliastme lõpus õpilane:
- 1) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
 - 2) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
 - 3) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
 - 4) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;

- 5) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- 6) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 7) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- 8) käitub loodust hoidvalt;
- 9) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- 10) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- 11) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seotavaid käitumisreegleid;
- 12) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- 13) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- 14) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- 15) teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema

Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetöoks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- 1) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
 - 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
 - 3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
 - 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
 - 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
 - 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
- Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.
- Õppetöö korraldamise aluseks on esimeses kooliastmes üldõpetuslik tööviis.

(7) II kooliastme pädevused ning õppe ja kasvatuse rõhuasetused

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- 1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;

- 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 3) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnustada ning oma tegevust korrigeerida;
- 5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- 6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 7) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsust ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 8) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- 9) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- 10) oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- 11) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- 12) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 13) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 14) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 15) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuses põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmise- ja tegevusvaldkondade vastu.

Teises kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitud praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
 - 2) huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
 - 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
 - 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
- Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitud praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

(8) III kooliastme pädevused ning õppe ja kasvatuses rõhuasetused

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- 1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
 - 2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
 - 3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
 - 4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
 - 5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õige kirjareegleid;
 - 6) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
 - 7) suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
 - 8) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
 - 9) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
 - 10) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
 - 11) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
 - 12) suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
 - 13) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
 - 14) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.
- Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:
- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
 - 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
 - 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
 - 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
 - 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
 - 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

4. Põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati, valikainete loendid.

(1) Põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati

1) Põhikool tagab õpilasele õppe kohustuslikes õppeainetes alljärgnevas tunnijaotusplaanis vastavalt I, II ja III kooliastmele esitatud nädala õppetundide mahus:

	1.	2.	3.	I ka	4.	5.	6.	II ka	7.	8.	9.	III ka	Kokku
1) eesti keel	7	6	6	19	5	3	3	11	2	2	2	6	36
2) kirjandus						2	2	4	2	2	2	6	10
4) A-võõrkeel			3	3	3	3	3	9	3	3	3	9	21
5) B-võõrkeel							3	3	3	3	3	9	12
6) mate- maatika	3	3	4	10	4	4	5	13	5	4	4	13	36
7) loodus- õpetus	1	1	1	3	2	2	3	7	2			2	12
8) geograafia									1	2	2	5	5
9) bioloogia									1	2	2	5	5
10) keemia										2	2	4	4
11) füüsika										2	2	4	4
12) ajalugu						1	2	3	2	2	2	6	9
13) inimese- õpetus		1	1	2		1	1	2	1	1		2	6
14) ühiskon- naõpetus							1	1			2	2	3
15) muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3	13
16) kunst	2	1	2/1	4,5	1	1	1	3	1	1	1	3	10,5
17) tööõpe- tus, käsitöö ja kodundus; tehnoloogia- õpetus	1	2	1/2	4,5	1	2	2	5	2	2	1	5	14,5
18) kehaline kasvatus	2	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6	22
19) vaba tunniressurss	2	4	2	8	4	5	1	10	2	1	1	4	22
20) vaba tunniressursi kasutamine													

Inglise keel	1	1											2
digiõpe	1		1			1	1						2
saksa keel						2							2
arvuti					1						1		2
loovus	1												
21) vaba tunniressurssi jääk	0	2	0	2	2	2	0	5	2	1	0	3	
Maksimaalne nädala-koormus	20	23	25		25	28	30		30	32	32		

5. Läbivad teemad ja nende käsitlemise ja lõimimise põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused.

Läbivate teemade õpetus realiseerub kogu koolipere ühise toimimise kaudu, põhinedes lõimimisel ja õppekeskkonna korraldusel.

- (1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.
- (2) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:
 - 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
 - 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlejad, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineülelisi, klassidevahelisi ja ülekoollisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
 - 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
 - 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
 - 5) võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälise õppetegevuse ja huviringide tegevuse korraldamises ning osalemises maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.
- (3) Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:
 - 1) elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutavas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;
 - 2) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb

keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;

3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;

4) kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisladi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;

5) teabekeskond – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;

6) tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;

7) tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;

8) väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

(4) III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused.

- 1) Iga trimestri viimasel koolipäeval on projektipäev.
- 2) Loovtöö eesmärk on arendada ja suunata õpilase huvi ning tegevust valitud teema arendamise osas.
- 3) Õpilane valib koostöös aineõpetajaga omale sobiliku teema ning koostab tegevuskava selle teema arendamiseks või rakendamiseks.
- 4) Õpilane koostab kirjaliku ülevaate töö käigust.
- 5) Õpilane kaitseb oma loovtööd, mis on uurimistöö või praktiline töö kaitsmiskomisjoni ees. Kaitsmiskomisjoni koosseisu kinnitab direktor oma käskkirjaga.

6. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

- (1) Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid kavandatakse enne õppeaasta algust.
- (2) Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid peavad olema kooskõlas Tallinna Südalinna Kooli õppekava õpitulemustega.
- (3) Projektid kaitstakse direktori moodustatud komisjoni ees, komisjon teeb direktorile ettepanekud ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kooli üldtööplaani lisamiseks.
- (4) Õppenõukogu kinnitab kooli üldtööplaani iga õppeaasta alguseks.

7. Õppe ja kasvatuse korraldus (sealhulgas projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg)

- (1) Õppeaasta koosneb kolmest enam-vähem ühepikkusest trimestrist ning haridus- ja teadusministri poolt määratud koolivaheaegadest.
- (2) Õppe ja kasvatus põhivorm on õppetund.
- (3) Põhikooli õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus õppetundides on:
 - 1) 1. klassis 20;
 - 2) 2. klassis 23;
 - 3) 3. ja 4. klassis 25;
 - 4) 5. klassis 28;
 - 5) 6. ja 7. klassis 30;
 - 6) 8. ja 9. klassis 32.
- (4) Õpet kavandades ja ellu viies arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks.
- (5) Õpetaja planeerib oma tööd koostöös teiste õpetajatega. Trimestri jooksul läbitavad peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse põhikooliõpilastele teatavaks trimestri.
- (6) Kooli päevakava kajastab õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste, nagu pikapäevarühmas, ringides ja stuudiotest korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust. Kooli päevakava kehtestab direktor.
- (7) Kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel; 1.-4. klassis kasutatakse üldõpetuslikku õpet, mille puhul keskendutakse teatud teemadele, eristamata tavapäraseid ainetunde, 5.-9. klassis on aineõpe.
- (8) Projekt-, õues- ja muuseumiõpe ning ekskursioonid ja õppekäigud planeeritakse trimestri viimasele nädalale, kui kooli üldtööplaanis ei ole muud ajalist täpsustust.

8. Hindamise korraldus

(1) Hindamine

- 1) Hindamise eesmärk on:
 - 1) toetada õpilase arengut;
 - 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
 - 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
 - 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
 - 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
 - 6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.
- 2) Põhikooli I kooliastmes kasutatakse õpilase hindamisel kirjeldavat sõnalist hinnangut, millel puudub numbriline ekvivalent. Õpilase koolist lahkumisel või hiljemalt I kooliastme lõpul tuleb jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmise klassi üleviimisel, teisendada käesoleva paragrahvi punktis 3 sätestatud hindedkaalasse.
- 3) Põhikooli II- III kooliastmel hinnatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi viiepallisüsteemis, kus hinne «5» on «väga hea», «4» – «hea», «3» – «rahuldav», «2» – «puudulik» ja «1» – «nõrk».
- 4) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid

- meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.
- 5) Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta iga trimestri lõpus õpilase klassitunnistuse kaudu.
 - 6) Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.
 - 7) Õpilasi ja vanemaid teavitatakse hinnetest ja hinnangutest üldjuhul e-kooli kaudu, vajadusel kaks korda trimestri jooksul hinnetelehe kaudu.
 - 8) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

(2) Õppimist toetav hindamine

- 1) Õppimist toetava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Õppimist toetavhindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
- 2) Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.
- 3) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.
- 4) Õppimist toetava hindamise ühe vahendina kasutatakse õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

(3) Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

- 1) Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.
- 2) Hindamisel viie palli süsteemis:
 - 1) hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui see vastab õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületab neid;
 - 2) hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava

temaatika õpitulemuste saavutatust, kui see vastab üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

3) hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui see võimaldab õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada, ilma et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;

4) hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;

5) hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

- 3) Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.
- 4) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga «nõrk».
- 5) Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga «puudulik» või «nõrk» või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks üldjuhul 10 koolipäeva, peale hinde e-kooli kandmist. Kui õpilasel mõjuva põhjuse tõttu ei ole võimalik võlgnevust likvideerida enne 10 koolipäeva möödumist, antakse talle kokkuleppel õpetajaga materjali omandamiseks ning vastamiseks täiendav aeg ja uus tähtaeg.

(4) Konsultatsioonide läbiviimine ja järelevastamine

- 1) Igal õpilasel on õigus saada ainealast konsultatsiooni ning talle võimaldatakse järelevastamist.
- 2) Konsultatsioonid toimuvad vastavalt konsultatsiooniplaanile, mis avalikustatakse kooli veebilehekülje ja koolisiseste infokanalite kaudu.
- 3) Õpilase osalemise kohta konsultatsioonides peetakse arvestust.
- 4) 7.-9. klassi õpilasel, kellel on kokkuvõttev hinne „puudulik”, on õpetaja ettepanekul järgmisel perioodil konsultatsioonides viibimine kohustuslik;
- 5) Kui suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga «puudulik» või «nõrk» või on hinne jäänud välja panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks. Kokkuvõtva hinde panekul arvestatakse parandus hinnet.
- 6) Mõjuva põhjusega puudumise korral tuleb hinnatav materjal õpilasel õpetajaga kokkulepitud ajal järele vastata.
- 7) Kui õpilane on olnud haige pikema perioodi jooksul, on tal õigus saada pikendust hinnatavate tööde sooritamiseks. Aineõpetaja määrab tööde vastamise tähtaja, mis fikseeritakse e- päevikus märkuste leheküljel või teadetes.

Võlgnevuse ülesjäamise korral jääb kokkuvõttev hinne nii e- päevikus kui ka tunnistusel välja panemata ning märgitakse töö teostamisel tagantjärele.

- 8) Kui õpilane puudus tunnist, milles tehti hinnatav töö, kantakse õpilasele e-päevikusse märg x, mis näitab, et tal tuleb sooritada see hinnatav töö üldjuhul 10 koolipäeva jooksul, hiljemalt trimestri eelviimaseks koolipäevaks.

(5) Hinde või hinnangu vaidlustamine

- 1) Õpilasel, lapsevanemal või tema seaduslikul esindajal on õigus sõnalisi hinnanguid ja hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinnangu või hinde fikseerimist e- päevikus, esitades kooli direktorile kirjaliku taotluse koos põhjendustega.
- 2) Hinde vaidlustamist analüüsitakse kooli juhtkonnas, kinnitatakse õppenõukogus ja otsusest teavitatakse taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

Põhikooli kokkuvõtvad hinded ja järgmisse klassi üleviimine

- 1) I kooliastmes kasutatakse kokkuvõtva hindamisena vähemalt kaks korda õppeaastas toimuvat kirjeldavate sõnaliste kokkuvõtvate hinnangute andmist, millel ei pea olema numbrilist ekvivalenti. Kokkuvõtvas hinnangus peab selgelt kajastuma, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud. Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse selle õppeaasta kokkuvõtvad hinded ja käimasoleva trimestri jooksul saadud hinded viie palli süsteemi.
- 2) Kui õppeperioodi keskel on õppeaine trimestri hinne jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk» või antakse tulemustele mitterahuldav hinnang.
- 3) Õpilasele, kelle trimestrihinne on «puudulik» või «nõrk», kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, parandusõpe jm), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
- 4) Trimestrihinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.
- 5) Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk» või samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi

lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

- 6) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.
- 7) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamis õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.
- 8) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
- 9) Punktis 4 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.

1) Põhikooli lõpetamine

- 1) Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt «rahuldavad», kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele või eesti keele teise keelena eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
- 2) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
 - 1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
 - 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
- 3) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel on nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.
- 4) Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, kes õpib keelekümblusklassis või kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib lõikes 1 nimetatud eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena eksami.
- 5) Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on

eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

9. Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

- 1) Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks trimestri algul. Sama informatsioon on kättesaadav ka e-koolis.
- 2) Õpilasele tagatakse vähemalt eripedagoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus.
- 3) Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguvestlus, mille põhjal lepatakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Arenguvestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem. Arenguvestlust viiakse läbi vastavalt kooli direktori poolt kehtestatud arenguvestluse korraldamise tingimustele ja korrale.
- 4) Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ja tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.
- 5) Kooli ja vanemate koostöö koordineerimiseks kutsub direktor kokku statsionaarses õppes õppivate õpilaste vanemate koosoleku arvestusega, et kõigile vanematele antakse vähemalt üks kord aastas võimalus osaleda vanemate koosolekul. Statsionaarse õppe puhul on direktor vähemalt ühe viiendiku klassi õpilaste vanemate nõudmisel kohustatud kutsuma kokku selle klassi õpilaste vanemate koosoleku.

10. Põhikooli õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted

- 1) Õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet õpilase vajaduste kohaselt. Õpilase võimete ja annete arendamiseks tuleb põhikoolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada vajaduse korral diferentseeritud õpet. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Konsultatsioonide ajad on veebilehel.
- 2) Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
- 3) Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed kommunikatsioonid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid ja muu selline) või taotletavates õpitulemustes.
- 4) Kui eesti õppekeelega koolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane, võib kool õpilase vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada «Eesti keel teise keelena» ainekava alusel.
- 5) Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib lapsevanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppes.
- 6) Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks kasutatakse vaba tunniressurssi. Õpetajad on kohustatud läbi viima konsultatsioone.

- 7) Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib kool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õppekeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava.
- 8) Kui individuaalse õppekavaga ettenähtud muudatused ja kohandused ei võimalda riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemusi saavutada, on individuaalse õppekava rakendamine lubatud üksnes nõustamiskomisjoni soovitusel.

11. Karjääriteenuste korraldus

- 1) 8. ja 9. klassis korraldab klassijuhataja koostöös kooli karjäärispetsialistiga või Rajaleidja spetsialistidega erinevaid nõustamis- ja infotunde õpilastele.
- 2) 8. ja 9. klassis korraldab klassijuhataja koostöös huvijuhiga erinevaid õppeasutuste infotunde ning õppekäike õppeasutustesse ja ettevõtetesse.
- 3) Väljaarendamisel on koostöövõrgustik õppeasutuste ja ettevõtetega nii, et 8. ja 9. klassi õpilased õpivad ja töötavad esimese kahe trimestri viimasel nädalal erinevates õppeasutustes ning ettevõtetes.

12. Õpetaja töökava koostamise põhimõtted

- 1) Klassiõpetajad ja aineõpetajad kujundavad kooli õppekava alusel välja töökava, mis arvestab klassi omapära ja suundumust, kooli arengusuunda ja eripära, õpilaste vaimseid ja kooli materiaalseid ressursse.
- 2) Klassiõpetaja ja aineõpetaja töökava sisaldab vähemalt trimestri jooksul läbitavaid peamisi teemasid, vajalikke õppevahendeid, hindamise korraldust ja planeeritavaid üritusi, samuti ka õueõppe tunde, millest õpetajad teavitavad õpilasi trimestri. Sama informatsioon on kättesaadav ka e-koolis.
- 3) Õpetaja esitab oma töökava kinnitamiseks enne trimestri algust.

13. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

- 1) Tallinna Südalinna Kooli õppekava koostamine ja arendamine eeldab õpilaste ja õpetajate ja juhtkonna, kooli hoolekogu, kooli ja vanemate, kooli pidaja, teiste õppeasutuste ja organisatsioonide koostööd põhikooli riikliku õppekava üldosa mõtestamisel ja ainekavade koostamisel.
- 2) Tallinna Südalinna Kooli õppekava koostamises ja arendamises kasutatakse erinevaid töövorme, töös osalevad kõik pedagoogid. Õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor.
- 3) Tallinna Südalinna Kooli õppekava kehtestab kooli direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
- 4) Andmed kooli õppekava kohta kantakse hariduse infosüsteemi õppekavade ja koolituslubade alamregistrisse.